NATURRESERVAT

VÄLKOMMEN TILL GÅSBERGET

Doftticka *(Haploporus odorus)*. Redan Linné skrev om denna doftsensation.

Reliktbock *(Nothorhina muricata)*. Det är för tätt mellan träden i dagens skog, ett hot mot denna bagge.

Skogen är tyst och stilla, men ändå full av liv. Lavar på lövträdens stammar. Skalbaggar i den döda veden. Följ vandringsleden genom en skog formad av brandens lågor, förbi stora stenblock och upp på berget där lövskogen växer.

När lågorna hade slocknat efter den senaste branden växte en lövskog upp, en lövbränna, en ovanligt stor sådan. Lövträden är nu över hundra år gamla och bryts sakta ner av olika vedsvampar, som doftticka. Länsstyrelsen vill nu bevara lövbrännan här och brandberoende arter genom så kallade naturvårdsbränningar. Då kan hackspettar fortsätta kalasa på skalbaggslarver. Och ljudet av trumsolon från hålbyggarna att fortsätta ljuda om våren.

SOLDYRKANDE BAGGE

Reliktbocken gillar värme. Under tallens bark lever larverna i två år innan den rödbruna, fullvuxna baggen i midsommartid kryper ut med vackra, långa antenner. Är du inte här då kan du hitta spåren efter baggen. Barken på solbelysta gammeltallar kan färgas guldgul av all kåda efter kläckhålen.

SPÅR AV DJUR OCH MÄNNISKA

Den vita nattviolen och den gula, höga slåtterfibblan berättar att här har djuren betat. En betad skog är ljus och luckig, då trivs de. I mörk skog försvinner de. Människan har lämnat andra spår. Man jagade och tog ved. Finnar slog sig ner och bedrev svedjebruk. Fäbodkulturen öppnade andra marker. Bruket i Dalforsbruk krävde stora mängder kolningsvirke – man har hittat cirka 30 kolbottnar i området.

MÖT TYSTNADEN

Men allt har inte brunnit eller omformats av människan. I fuktigare svackor vandrar du i frodig blandskog. I alkärret står grov al på höga socklar. Vid bäckarnas kanter kan du möta den ståtliga skogsfrun, ytterligare en orkidé. Vid Dalforsån finns ett vindskydd, perfekt för en paus, i tystnaden.

Lövbestånd och block på Gåsbergets topp.

FAKTA OM GÅSBERGET

Bildades: 1990, utökades 2016
Storlek: 586 hektar
Kommun: Rättvik
Förvaltare: Länsstyrelsen
Läge: 10 kilometer norr om Dalfors

Syftet med naturreservatet är att:

- Bevara områdets biologiska mångfald och rikedom på hotade arter, främst knutna till brandsuccessioner.
- Skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmijöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter.
- Bevara den naturligt brandföryngrade skogen samt skapa förutsättning för denna naturtyp att regenereras.
- Bevara områdets mindre bestånd av icke brandpräglad skog.
- Bevara områdets geomorfologiska särdrag.
- Skyddet ska även bidra till gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå för utpekade naturtyper och arter enligt Natura 2000.

Mer information
Tel. 010 225 00 00
www.lansstyrelsen.se/dalarna/naturreservat

§ I RESERVATET FÅR DU INTE:

- skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar.
- framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark.

Utan tillstånd från Länsstyrelsen är det förbjudet att:

- gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (tex insekter).
- genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet och andra större eller återkommande organiserade arrangemang.

Producerad av: Länsstyrelsen i Dalarnas län, 2018
Layout: RR Reklambyrå
Text: Lisel Hamring Text och natur
Foto: Ville Pokela, John Halvarsson, Länsstyrelsen Dalarna
Karta: RR Reklambyrå, Bakgrundskarta © Lantmäteriet

NATURA 2000

LÄNSSTYRELSEN DALARNAS LÄN